

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 6 • Perjantaina 23. maaliskuuta 2012

63. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 23 %)

Pääsiäisen eläiminä puput ja tiput

Monet pääsiäiseen liittyvät perinteet ovat pohjimiltaan pakanallisia ja liittyvät valon lisääntymiseen luonnossa. Talvi väistyy ja kevät tulee.

Saksan ja englannin kielen pääsiäistä tarkoittavat sanat "Ostern" ja "easter" viittaavat hedelmällisyyden ja aamunkoiton jumalattareen Osteraan. Sanat viittaavat myös itään, jossa aurinko nousee.

Pääsiäispupujen historia juontaa esikristilliselle ajalle jolloin kaneja pidettiin yleisesti nopeimpina lisääntyjinä ja siten myös uuden elämän symboleina.

Pääsiäisen symboliksi pupu liitettiin 1500-luvulla saksalaisten toimesta. Saksalaisten uudisasukkaiden myötä perinne levisi Yhdysvaltoihin ja aina Australiaan asti.

Pääsiäiskorteissa pupu kantaa käsivarrellaan koria, joka on täytetty koristelluilla munil-

Uuden vuoden, uuden varvan
sulle virpovitsan annan
enkä suurta palkkaa vaadi
enkä velkakirjaa laadi.

Näin on jossakin päin Karjalaa
virvottu 1920-luvulla.

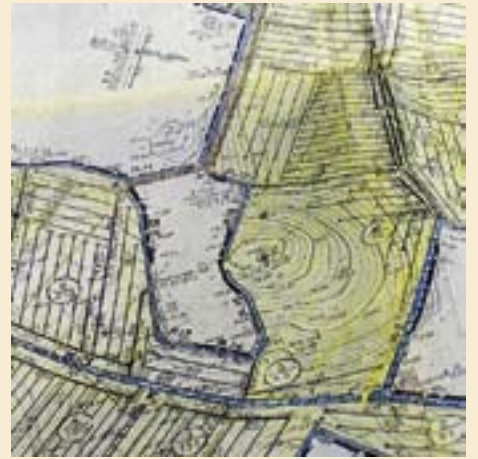
la. Munat pupu piilottaa lasten löydettäväksi. Osassa suomalaisteksteissä kuuluu edelleen perinteeseen, että pupujen uskotaan itse munineen pääsiäismunat.

Pääsiäismuna symboloi hedelmällisyyttä ja syntymistä. Munasta kuoriutuva kananpoika, pääsiäistipu, kuvastaa samoin kevättä ja uutta elämää. Pääsiäistipu on ylösnousemuksen vertauskuva. Rairuohon seassa seisoskelevat tiput, saattaapa joukossa olla joku kukkokin, joka sekin pääsiäisenä voi munia, kertovat myös elämän kiertokulusta.

Sekä tipuihin että pupuihin liitetään kananmunat tai nykyisin suklaamunat. Kananmunat ovat syntymän ja elämän symboleja. Keltaisen väri on tärkeä pääsiäisen väri, vaikka munat alun perin värjättiinkin ylösnousemuksen värisiksi eli punaisiksi.

Hellikki Mattlar löysi arkistostaan kouluaikaansa piirtämiä pääsiäiskuvia. Pukupuvan Hellikki Mattlar on piirtänyt Elisenvaaran yhteiskoulun II luokalla 1937, tiput III luokalla 1938.

Tässä lehdessä

Neuvostoliiton aikaiset salaojituskartat

Kurkijoelta ovat mielenkiintoisia tutustumiskohteita. Viron kautta kartat ovat löytäneet tiensä Loimaalle.

Kartoista lisää sivulla 7

Kurkijoella toimi runsaasti nuorisoseuroja,

joiden puitteissa harrastettiin mm. näyttelemistä, liikuntaa, retkeilyä. Nimestään huolimatta ne kokosivat kaikenikäistä väkeä järjestämiinsä tapahtumiin. Toiminta keskittyi seurantaloihin, joita löytyi monelta kylältä.

Tutustu ja muistele nuorisoseurojen toimintaa sivuilla 4-5

Uusia sukulaisyhteyksiä! Mistä juuresi ovat?

DNA kiinnostaa sukututkijoita.

DNA:ta tutkimalla saa vastauksia moniin sukututkijoita kiinnostaviin kysymyksiin. Sukututkimuspiiriin vetäjä Ahti Kurri johtaa lukijat DNA:n käyttömahdollisuuksin sukututkimuksen tukena sivuilla 8-9

HUOM!

SEURAAVA LEHTI ILMESTYY
3 VIKON PÄÄSTÄ 13.4.

PÄÄSIÄISVIIKOLLA 2.-5.4.
TOIMITUS ON SULJETTUNA.

Toimitus on avoinna tiistaisin ja
torstaisin klo 9-14.

Seuraavat lehdet ilmestyvät
13.4., 27.4. ja 11.5.

Perinteestä trendiksi

Siitä ei ole kuin vähän yli kymmenen vuotta, kun ihmettelin tavaratalon myyjälle neulelankojen ka-toamista kaupan valikoimista. ”Se lopetettiin, kun neulojat vähenee”, oli selitys.

Ei mennyt kuin pari vuotta, kun lehdissä, blogeissa ja kaupungin kaduilla alkoi näkyä kummia. Sen si-jaan, että neulojat olisivat kadonneet, heihin ja heidän taidonnäytteisiinsä törmäsi kaikkialla. Epämuodik-kaasta ja vanhanaikaisesta oli tullut suosittu harrastus, jota haluttiin esitellä.

Neuleperinne ei siis ole kuolemassa, mutta mikä sai aikaan uuden kukoistuksen? Ehkä salaisuus piilee siinä, että osattiin yhdistää oikealla tavalla uutta ja vanhaa. Sukkiin neulotaan edelleen vahvistettuja kantapäitä, mutta langat ovat sateenkaarenkirjavia harmaan sijasta, villan rinnalla käytetään soija-, bam-bu- ja jopa maitolankoja. Perinteiset taidot antavat vankan pohjan, mutta uudet materiaalit ja välineet rajattomat mahdollisuudet.

Perinne ja trendi nähdään usein toisilleen vastak-kaisina, mutta monet perinteet ovat syntyneet niin, että jokin uusi ajatus tai tapa on levinnyt tarpeeksi laajalle. Ajan kuluessa moni rönsy on kuollut, mutta käyttökelpoisimmat ja hauskimmat ovat muuttuneet perinteiksi.

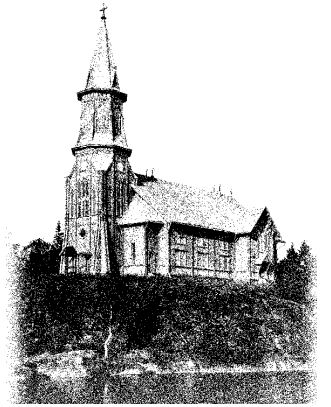
Moni perinne olisi myös jo kadonnut, ellei aina välillä joku keksisi miten niihin saa puhallettua uuden hengen. Suurin kiinnostus ja julkisuus voivat olla lyhytaikaista, mutta moni voi löytää uusia ystäviä tai harrastuksia, jotka seuraavat mukana vuosia.

Entä kurkijokelaiset perinteet? Annetaanko niiden unohtua vai olisiko jo aika ravistella niistä tomuja? Hiitolalaiset ovat jo aloittaneet avaamalla käsityö-korinsa.

Niina Lehmusjärvi
Perinne eläväksi –hankkeen
projektipäällikkö

Hartaus sunnuntaille
25.3.2012
Marian ilmestyspäivä

Mariaa etsimässä

Minulla on erilaisia muistikuvia Jeesuksen äidistä Marias-ta. Kun kävin äitini kanssa luterilaisessa kirkossa, Maria jäi sivuosaan. Ainoastaan jouluna Maria astui näyttämölle, kun luettiin jouluevankeliumia.

Tilanne oli hyvin toisenlainen, kun menin isäni kirkkoon, joka oli ortodoksinen. Neitsyt Maria – Jumalanäiti ja taivaal-linen Valtiatar – oli yltäkylläisesti läsnä sekä ikoneissa että rukouksissa. Lapsena en nähnyt tässä suurta ongelmaa, sillä ajattelin että toinen täydentää toistaan. Tuumin, että luterilai-set ovat enemmän kiinnostuneita lapsesta kun taas ortodoksit huomioivat myös äidin.

Myöhemmin minulle valkeni, että selitys Marian erilaisu-u-teen ei ollut näin yksinkertainen. Opin, että Marian elämä, rooli ja asema olivat aiheuttaneet suuria teologisia kiistoja ja hajottaneet kirkkoja. Tästä päätin, että Maria on hyvin mer-kityksellinen nainen, hahmo ja toimija kristinuskossa.

Lähdin etsimään Mariaa. Kun matkustin katolisissa mais-sa, törmäsin suuriin Maria-juhliin. Kuningattareksi puettua Marian patsasta kannettiin kylän läpi. Väkijoukot hurrasivat kaduilla. Ihmiset samaistuivat Mariaan. Hän oli heille elämän ja elämänmyönteisyyden lähde. Samalla he kunnioittivat häntä taivaallisena hahmona, johon liitettiin hallitsijan piirteitä. Vaikka tällainen Maria jäikin minulle arvoitukseksi, havahduin siihen, että luterilaisessa kuvastossa Maria on aliarvioitu. Hän oli lähes unohdettu hahmo verrattuna ortodoksisiin ja katolilai-siin vastineisiinsa.

Löysin Marian myös luterilaisessa kirkossa. Joulun ja pää-siäisen lisäksi hän astuu esiin Marian ilmestyspäivänä, jolloin hän onkin yllättäen pääosassa. Marialle ilmestyy enkeli. Hän saa tietää synnyttävänsä Jeesuksen, antavansa elämän Korkeim-man Pojalle. Hän sai erityistehtävän. Tuon tehtävän Maria myös suostui ottamaan vastaan. Maria ei siis ollut ainoastaan nöyrä. Hän oli myös rohkea ja valmis toimimaan Jumalan tah-don mukaisesti.

Kiitos Marian, joka köyhän ja syrjäisen kylän tyttösenä, va-littiin suureen tehtävään. Kiitos Marian, että Jeesus syntyi ihmi-seksi. Kiitos Marian, että kristinuskko ei ole vain miesten tekoja!

Matti Peiponen

Pastori Matti Peiponen on tohtorikoulutettava
Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa.

Kuolleita

Rakkaamme
toimitusjohtaja

Olavi REPO

* 27.5.1933 Kurkijoki
† 12.3.2012 Espoo

Yhteisistä vuosista ja suuresta
rakkaudestasi kiitollisena
Anja

Kotipolku hiljainen odottaa
nyt turhaan tuttua kulkijaa.
Ovat taitavat kädet rauenneet,
ja päättäneet kaikki askareet.
Me katsomme jälkiä kättesi töiden,
kiittäen, muistaen, ikävöiden.

**Sirpa, Jari, Jami, Jussi ja Santtu
Juha ja Tuija
sisarukset
ystävät**

Rakkaamme saatetaan viimeiselle matkalle
omaisten läsnä ollessa.

Rakkaamme veteraanikauppias

**Kaarlo (Kalle)
KURONEN**

* 17.4.1918 Hiitola
† 5.3.2012 Simpele

Kallea syvästi kaivaten
**Aili
Marja-Terttu
lastenlapset perheineen
sukulaiset ja ystävät**

Muistan katseesi kirkkahan,
muistan hymysi hyvän.
Jätit minulle sä muiston niin valoisan,
niin kauniin, rakkaan ja pyhän.
Aili

Sammui loiste silmien valon,
taukosi sykintä sydämen jalon,
herposi käsi auttava, antava,
rakkaus kaikkien kuormia kantava.
Päivän paiste muistollesi.
Marja-Terttu

Pappaa ja isopappaa kiittäen ja ikä-vöiden
lastenlapset perheineen

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että rakkaamme siuna-taan Kolmen ristin kirkossa 31.3.2012 klo 12, jonka jälkeen muistotilaisuutta vietämme läheisten kesken. Omien kukkalaitteiden sijaan olemme varanneet jäähyväis-ruusun muistotilaisuuteen. Kiitos Simpeleen terveyskeskus-sairaalan vuodeosastolle Kallen hyvästä hoidosta.

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Raija Laaksonen, Marjaliisa Laine,
Lauri Pölkki, Antti Sahla ja Marja Leena Virtanen
Päätoimittaja: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa, puh. 050-521 3336
toimitus@kurkijoki.fi, kurkijokelainen1@gmail.com

Avoinna: Tiistaisin ja torstaisin klo 9–14

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä nume-roista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja ly-hentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituk-sesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 80 senttiä/mm + alv 23 %
Mustavalk. 60 senttiä/mm + alv 23 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimites annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 44 euroa
6 kk 25 euroa
Pohjoismaat 49 euroa
Muualle 57 euroa
Tilinumero:
FI 12523900 40000897

Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Nimipäivät

Maaliskuu

viikko 12

23 pe Akseli
24 la Gabriel, Kaapo,
Kaapro, Kaappo
25 su Marian
ilmestymispäivä,
Aija,
Kesäaika alkaa

viikko 13

26 ma Manu, Manne,
Immanuel, Immo
27 ti Sauli, Saul
28 ke Armas
29 to Jouni, Joni, Joonas,
Joonas, Jonne, Jonni
30 pe Usko
31 la Irma, Irmeli

Huhtikuu

1 su Palmusunnuntai,
Peppi, Raita, Pulmu

viikko 14

2 ma Pellervo
3 ti Sampo, Veeti
4 ke Ukko
5 to Irene, Irina. Ira, Iro
6 pe Pitkäperjantai,
Ville, Vilho, Vili,
Jami, Vilhelm,
Viljami
7 la Allan, Ahvo
8 su Pääsiäispäivä,
Suoma, Suometar

viikko 15

9 ma 2. pääsiäispäivä,
Mikael Agricolan
päivä, suomen
kielen päivä, Elias,
Eelis, Eeli, Eljas
10 ti Tero
11 ke Verna, Minea
12 to Julia, Julius, Janna,
Juliaana

Murteella

Miten osaat Hiitolassa ja Kur-kijoella puhutun murteen? Mitä tarkoittavat seuraavat murre sanat? Tietosi voit tarkistaa taka-sivulta. Tämän viikon sanat ovat Kur-kijoen Ihojärveltä.

- höplä
- katsku
- pan pasaril
- hukelehtua
- totkut
- pisakehtua
- höstriäp
- piessahine
- houkkenin
- parissikka

Sanan Voimaa

- 23.3. Onnellisia ne, jotka saavat voimansa sinusta, ne, jotka kaipaavat pyhälle matkalle. Kun he kulkevat vedettömässä laaksossa, sinne puhkeaa virvoittava lähde, ja sade antaa heille siunauksen-sa. Ps. 84:6-7
- 24.3. Kuulkaa minua, niin saatte syödä hyvin, te saatte nauttia parhaisista herkuista. Kuulkaa minua, tulkaa minun luokseni, kuulkaa, niin te saatte elää! Jes. 55:2-3
- 25.3. Enkeli sanoi: "Ole tervehditty, Maria, sinä armon saanut! Herra kanssasi! Siunattu olet sinä, naisista siunatuin, ja siunattu sinun kohtusi hedelmä!" Luuk. 1:28,42
- Virsi 53:1 Nuori neitsyt Maria hämmästyen kuuli: "Tulet Herran äidiksi, hän on Kristus suuri."
- 26.3. Hanki minulle oikeutta, Jumala, aja asiaani jumalatonta kansaa vastaan. Ps. 43:1
- 27.3. Voi teidän kieroutuneita ajatuksianne! Eikö savenvalaja muka ole saveaan kummempi? Sanooko teos tekijästään: "Ei hän ole minua tehnyt"? Sanooko luomus luojastaan: "Ei hän mitään ymmärrä"? Jes. 29:16
- 28.3. Tulkaa hänen luokseen, elävän kiven luo, jonka ihmiset ovat hylänneet mutta joka on Jumalan valitsema ja hänen silmissään kallisarvoinen. 1 Piet. 2:4
- 29.3. Herra, pelasta minut vihollisteni käsistä! Sinun luonasi olen turvasa. Ps. 143:9
- 30.3. Sinä, Jumala, olet ainoa turvani. Miksi olet hylännyt minut? Miksi minun täytyy kulkea surusta synkkänä, kärsiä vihollisen sortoa? Ps. 43:2
- 31.3. Voi niitä, jotka kätkeytyvät Herralta salatakseen suunnitelmansa, niitä, joiden teot pölvävät pimeydessä ja jotka sanovat: "Kukapa meidät näkisi, kukapa meidät tuntisi!" Jes. 29:15
- 1.4. Iloitse, tytär Siion! Rie-muitse, tytär Jerusalem! Katso, kuninkaasi tulee. Vanhurskas ja voittoisa hän on, hän on nöyrä, hän ratsastaa aasilla, aasi on hänen kuninkaallinen ratsunsa. Sak. 9:9
- Virsi 61:1 Ken tahtoo käydä Herran askelissa, käy tietä vehnänsiemenen: kuin siemen hänkin kuolee.
- 2.4. Hän alensi itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, ristinkuolemaan asti. Fil. 2:8
- 3.4. - Katso, minun palvelijani menestyy: hänestä tulee korkea, ylhäinen ja suuri. Ja kuitenkin monet järkyttyivät hänet nähdessään - tuskin häntä

enää ihmiseksi tuns, niin kammottavasti hänet oli runneltu. Jes. 52:13-14

4.4. Meistä ei ollut itseämme auttamaan, mutta Kristus kuoli jumalattomien puolesta, kun aika koitti. Room. 5:6

5.4. Eikö malja, jonka me siunaamme, ole yhteys Kristuksen vereen? Ja eikö leipä, jonka me murramme, ole yhteys Kristuksen ruumiiseen? 1 Kor. 10:16

6.4. Me harhailimme eksyneinä kuin lampaat, jokainen meistä kääntyi omalle tielleen. Mutta Herra pani meidän kaikkien syntivelan hänen kannettavakseen. Jes. 53:6

7.4. Minä tiedän, että lunastajani elää. Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä. Job 19:25

8.4. Kuolema on nieltä ai-niaaksi. Herra Jumala pyyhki kaikkien kasvoilta kynneleet ja vapauttaa kansansa alennuksesta ja häpeästä kaikkialla maan päällä. Näin on Herra puhunut. Jes. 25:8

Virsi 96:1 Kuoleman kahleet murtanut on Kristus voitollansa, elämän portin aukaissut haudasta noustessansa. Siis nyt kaikki riemuitkaa, Herraa kunnioittakaa. Hän voiton sai. Halleluja, halleluja!

9.4. Herra on todella nousnut kuolleista! Luuk. 24:34

Virsi 93:1 Nouse mieli, käännä kieli Jeesuksesta veisaamaan. Hän on täällä surun säällä turvan tuonut kuollessaan, syntisille, saastaisille Isän armon autuaan.

10.4. Yhtäkkiä Jeesus itse seisoi opetuslastensa keskellä ja sanoi: "Rauha teille." He pelästyivät suunnattomasti, sillä he luulivat näkevänsä aaveen. Luuk. 24:36-37

11.4. Pietari puhui: "Daavid oli profeetta, ja Jumala oli valalla vanhoen luvannut asettaa Daavidin valtaistuimelle hänen oman jälkeläisensä. Daavid tiesi tämän ja näki ennalta Kristuksen ylösnousemuksen." Apost. 2:30-31

12.4. Kun Jeesus oli varhain sapatin jälkeisenä päivänä noussut kuolleista, hän ilmestyi ensiksi Magdalan Marialle, josta hän oli ajanut ulos seitsemän pahaa henkeä. Mark. 16:9

Venäläisen kulttuurin ilta

ke 11.4. klo 18 Elisenvaaran koululla

Ohjelmassa mm. tietoisuja Venäjästä, venäläistä ruokaa, yhteislaulua, arpajaiset ym. Illan tuotto käytetään oppilaiden Kurkijoen matkaan. Vapaa pääsy.

Järj. Elisenvaaran koulu, Suomi-Venäjä-Seuran Loimaan osasto ja Kurkijoki-säätiö

In memoriam

Kaarlo (Kalle) Kuronen

Jälleen on sukumme kokenut suuren menetyksen. Meidän rakastama ja tuntema ja yrityksemme kantava voima Kalle Kuronen nukkui pois aurinkoisena talvipäivänä 5.3.2012 Simpeleellä.

Kalle oli kotoisin Hiitolasta, Laatokan rannalta ja sieltä alkoi jo sukufirman tarina, kun Kallen isä Aleks Kuronen aloitti kylän suutarina. Kalle oli isänsä oppipoikana pienestä pitäen.

Talvisodan alkaessa perhe lähti evakkoon Hiitolasta ja Suomen vallattua takaisin menetetyt alueet perhe palasi ja löysi koti- ja liiketalonsa palaneena sodan pommituksissa. Kalle rakensi isänsä Aleksin kanssa perheelle uuden talon, joka jouduttiin kuitenkin jättämään heti jatkosodan loppuvaiheessa.

Kurosten evakkotie jatkosodan aikana vei Vaasaan, jossa Bölen kansakouluun perustettiin suutarinverstas ja uusi koti perheelle.

Kaipuu Karjalaan oli kova ja vuonna 1946 Aleks ostikin kuukauden junalipun ja lähti etsimään uutta kotia mahdollisimman läheltä Hiitolaa ja päätyi silloiselle Ruokolahdelle, Rautionkylään.

Sinne perhe perustikin uuden kodin ja suutarin-verstaan ja näin rakas käsi- ja palvelutyö sai jatkaa. Vilkkaasta Rautionkylästä tulikin hyvä ympäristö kehittää liiketoimintaa kasvavien Kaukopään tehtaan ja

rajavartiolaitoksen äärellä.

Suutarin ammatti periytyi isältä pojalle, sillä jo pienestä koulupoikana Kallen tehtävä oli naputtaa puunaulat kenkään pohjiin ja palkkaa Kalle sai 50 penniä kenkäparista. Kenkien lisäksi valmistettiin nahkatuppeja tehtaan terveysasemalle ja kumiteräsaappaita tikattiin kymmeniä pareja päivässä. Valmiskengät otettiin myyntiin 50-luvulla ja vähitellen myyntiartikkeleita laajennettiin kysynnän mukaan. Kun polkupyöränrenkaita sai huonosti sodan jälkeen alkoi Kalle vulkanoida myös polkupyöränkumeja itse. Polkupyörät tulivat myös pikkuhiljaa valikoimiin ja Kallen polkupyö-

räkauppa kasvoi yhdeksi alueen suurimmista.

Kallen ja hänen ensimmäisen vaimonsa Mirjamin, joka menehtyi vuonna 1982, lapset Pertti, Markku ja Marja-Terttu, syntyivät yritteliääseen perheeseen. Näistä Markku ja Marja-Terttu olivat vahvasti mukana myös perheen liiketoiminnassa ja Pertistäkin kasvoi yrittäjä toisella toimialalla.

Kurosen Kallen laaja asiakaspiiri ympäri pitäjää käyttikin "Kurosen tavaratalo" -nimeä Kallen kaupasta ja Kalle palveli asiakkaita suurella sydämellä: mitä ei ollut sitä Kalle tilasi tai teki itse.

Kun öljykaminat tulivat taloihin, otti Kalle myös

lämmitysöljyn valikoimiinsa ja öljyn ajosta tulikin Kallelle rankka yötyö, kun päivätyön päälle lähti Kalle öljyä toimittamaan asiakkaille. Kallen maine kasvoi asiakkaita palvelevana ja aina hyväntuulisena kauppiana ja valikoimia kasvatettiin aina elektroniikkaan, veneisiin, perämootoreihin ja pienkoneisiin saakka.

Kalle tapasi uuden rakkaan, Ailin, jonka kanssa yhdessä nautittiin eläkepäivistä ja Ailille kiitos kuuluu, että Kalle sai uuden ihanan elämän vuosiksi eteenpäin. Miettälän vanhasta majatalosta tulikin pariskunnan uusi koti ja siellä Kalle sai harrastaa luonnossa liikkumista rakkaiden puutöiden ohella viime päiviin saakka. Kalle oli mukana Imatran Seudun Karjalaiset -toiminnassa aktiivisesti sekä monessa muussa järjestössä. Vaimonsa Ailin kanssa Kalle piti kovasti tanssista ja myös kalastus oli heidän yhteinen rakas harrastuksensa mökkeilyn lomassa.

Kallen hersyvää naurua ja iloisuutta sekä ainaista toisten ihmisten huomioon ottamista jäivät suuresti kaipaamaan vaimo Aili, tytär Marja-Terttu ja runsas lastenlasten ja lastenlasten joukko aina viidessä polvessa ja niin moni sukulainen sekä lukemattomat ystävät ja kyläntutut.

Kirjoittaja on Kallen tytären poika ja papan yksi oppipojista

Jarkko Rahkonen

Muistettavaa

Hiitolan Pitäjäseuran järj. Piikkilpailu la. 24.3. klo 10 Suodenniemi, Putajan rantasauna. Ajo ohje Pori-Tre tie n:o 11 Putajan palaneen Seon kohdalta käään. Suodenniemelle päin n. 400 m. josta käännös oik. Opasteet perille. os. Ylisenkoskentie 96 Sastamala. Kaikki ovat tervetulleita. Lisätiet. Seppo p.050 585 7472

Perinne eläväksi – hankkeen Valokuvatalkoot Kurkijokimuseolla keskiviikkona 11.4.2011 klo 10-16.

Hiitolan-Kurkijoen sukututkimuspiiri Tapaaminen torstaina 19.4.2012 klo 18.00 Karjalatalolla Käpylänkujaa 1 Helsinki. Voit tulla esim. kyselemään jo klo 15 alkaen. Tapaamisen erityisteemana Kylä- ja sukukirjat. Tervetuloa! Lisätietoja Ahti Kurri puh. 050 373 9369, sähköposti ahti.kurri@elisanet.fi.

Kokouksia

Mellilän Karjalaiset ry VUOSIKOKOUS

Aprillinpäivänä 1.4.2012 klo 16.00 Mellilän seudun OP:n kokoustiloissa. Käsitellään sääntömääräiset asiat.

Tervetuloa **Hallitus**

Kyläkirja omasta kylästä ajatuksissasi?

Moni on keräillyt vuosikymmenet pöytälaatikkoon lehtileikkeitä, liimaillut kuvia albumiin, kerännyt monennäköistä historian palasta ja sirpaletta talteen.

Kotinsa Karjalassa menettäneille ja heidän jälkeläisilleen näillä muistoilla on suuri arvo. On saattanut vilahtaa varovainen ajatus, "jospa mie sit eläkkeellä ollessain pistäisin näit kansiin välliin". Jollekin on saattanut tulla mieleen, voisiko Karjalaan jääneen kotikylän historiaa ja elämää vielä aktiivisesti kerätä, tutkia ja kirjata muidenkin iloksi. Voisiko siitä syntyä jonkinlainen kyläkirja?

Kyllä voi, vielä ehtii! Vielä on muistajia olemassa, sellaisiakin, joilla on jo nuoren aikuisen mieleen jääneitä kuvia elämästä ennen sotia.

Arkistoista löytyy mittaava määrä tietoa, kunhan niihin joku sukeltaa. Tiedon, tekstin ja kuvien käsittelyssä vaikkapa oma jälkipolvi

voi auttaa nykyaikaisilla tiedoillaan ja taidoillaan. Varmasti löytyy muitakin, jota ajattelevat ja tuntevat samalla tavalla. Kyläkirjoille on nyt kysyntää. Kirjan luonne, muoto ja koko ei ole ensi alkuun oleellinen asia. Oleellista on saada asia alulle!

Kyläkirjat teemana sukututkimuspiirissä 19.4.2012

Hiitolan-Kurkijoen sukututkimuspiiri haluaa mahdollistaa esteitä ja kynnyksiä yllä kuvattujen asioiden saattamisessa kirjoitettuun muotoon.

Kylää ei ole ilman sen asukkaita, sukuja ja heidän historiaansa. Sukututkimuspiiri kykenee ja on valmis merkittävästi auttamaan minkä tahansa Kurkijoen tai Hiitolan kylän asukkaiden ja sukujen tutkimisessa.

Sukututkimuspiirissä on myös kokemusta kylä-

ja sukukirjojen tekemisestä ja halua auttaa alkuun. Toivotamme kaikki asiasta kiinnostuneet tervetulleiksi tapaamiseemme Helsinkiin Karjalataloon torstaina 19.4.2012! Silloin teemanamme ovat kylä- ja sukukirjat.

Tule ilman paineita ja velvoitteita käymään ko-toiseen ryhmään ja vapaa-muotoiseen tapahtumaan. Sinulla ei tarvitse olla valmista suunnitelmaa asiasta, mielenkiinto riittää. Samalla voit saada tietoa esim. omista sukujuuristasi mm. Harrin ja Veikon tietokannoista.

Voit tulla jo klo 15 alkaen, jolloin on vapaata aikaa esim. selvittää omaa sukuaan.

Klo 18 alkaa varsinainen kuukausitapaaminen, jossa kyläkirja-asia on pääteemana. Kahviakin on tässä vaiheessa tarjolla.

Sukututkimuspiiri

Kurkijoki-Seuran KEVÄTRETKI

Vpl. Pyhäjärveläisten kanssa, lauantaina 12.5.

Käyntikohteet: Tykistö museo Hämeenlinnassa, Rönövikin viinitila Pälkäneellä ja Lasimuseo Riihimäellä. Lisätietoja: www.karjalanliitto/tapahtumat/seurojen tapahtumat tai Sakari Karsila 0400-210208, sakkarsi@welho.com tai riitta.sainio@elisanet.fi.

Kuvakavalkadi

Kurkijokelaisia nuorisoseuroja

Kurkijokimuseon valokuvakokoelmaan kuuluu myös paljon kuvia Kurkijoen eri nuorisoseurojen toiminnasta. Varsinkin teatteriesityksistä on runsaasti valokuvia.

Monessa niistä on vieläpä kiitettävästi tietoja.

Keräsin tälle aukeamalle näytteeksi valokuvia seurojen jäsenistä, tapahtumista ja taloista. Näistä kuitenkin

puuttuu tietoja kuten henkilöiden nimiä, kuvausaikaa tai -paikka. Toivottavasti näiden avulla löytyy muistoja Kurkijoen vilkkaasta nuorisoseuraharrastuksesta.

Niina Lehmusjärvi
Perinne eläväksi –hankkeen projektipäällikkö

PS: Viime viikon valokuvatalkoissa oli vilskettä.

Mitä oli 17 ja pöydät meinasivat loppua kesken. Suuret kiitokset kaikille osallistujille. Seuraavat talkoot ovat ke 11.4.2011 klo 10-16.

Teatterin pauloissa

Sorjon ja Metsämaan Nuorisoseurojen näytelmästä *Opri* vuodelta 1960. Kuvassa ovat huru-ukot ja vanhainkodin mummot. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 692.

Elisenvaaran nuorisoseuralaiset näyttelivät. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat kuvanro 227.

Metsämaan ja Sorjon Nuorisoseurojen näytelmä *Tukkijoella* vuodelta 1956. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 699.

Elisenvaaran nuorisoseuran näytelmästä *"Niskavuoren leipä"*. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 228.

Aktiivisia jäseniä

Sorjon Nuorisoseuran vuosijuhla 1963. Kurkijokimuseon kuvakokoelma, kuvanro 698.

Elisenvaaran nuorisoseuralaisia nuorisoseuran talon rappusilla. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 1154.

Ruumiin ja hengen kulttuuria

Alhon nuorisoseuran urheilukilpailut. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 1933.

Alhon ja Särkijärven nuoria opintokerhossa Aili Saaren luona. Helvi Kiiski pöydän keskivaiheilla miesten välissä kasvot kuvaajaa kohti. Kuva on otettu 1930- tai 1940-luvulla. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 1934.

Nuorisoseuran lausuntakuoro, keskellä johtajana neuvoja Johannes Hämäläinen. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 700.

Elisenvaaran nuorisoseuran jäseniä ja vieraina Aromäen sekä Sorjon nuorisoseuranjäseniä. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 3338.

Seurataloja

Alhon nuorisoseuran talo. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 3290.

Sorjon nuorisotalon sisältä. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 3300.

Sorjon huutömen Ns-talo valmistumisvaiheessa. Kuvaaja Eero Seppänen. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 3293.

Elisenvaaran Nuorisoseuratalon sisältä. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat, kuvanro 3296.

Kurkijoki - Seura ry piti vuosikokouksen 11.03.2012 Karjalatalolla

Tilaisuuteen osallistui noin parikymmentä seuran jäsentä ja Kurkijoki-seuran toiminnasta kiinnostuneita henkilöitä. Kari Rahiala totesi kokouksessa, että tänä päivänä järjestötoiminnassa on vaikea saada lisää jäseniä.

Kurkijoki-seura ry oli viime vuonna järjestänyt aktiivisesti jäsenille monenlaisia tapahtumia. Tänä vuonna seura jatkaa vireää toimintaa jäsenien hyväksi.

Vuosikokous valitsi uudet johtokunnan jäsenet: puheenjohtaja Sakari Karsila. Johtokunnan jäseniksi valittiin Anna-Maija Nurminen-Lempinen, Lauri Pölkki, Kari Raitio, Jorma Kaartinen, Heljä Suveri ja Tapio Nikkari (Tampereen osaston vetäjä). Johtokunnan sihteerinä jatkaa Maiju Salakari (järjestelytoimikunnan vetäjä).

Heljä Suveri

Kuvassa: etuvasemmalla: Jorma Kaartinen, Lauri Pölkki, Marja-Liisa Laine, Sakari Karsila. Keskellä Kärävä Ilmi ja Mauri Rastas. Oikealta Aila Molarius, Heljä Suveri, Jaakko ja Helky Nelvala, Kaarlo Heinonen ja Riitta Sainio. Edessä: Maiju Salakari, Kari Rahiala ja Tapio Nikkari.

Juhlatila oli koristeltu myös eri partiolippukuntien lipuin. Oikeassa laidassa Viipurin Tyttöpartion lippu.

Kurkijoki-Säätiö onnitteli 50-vuotiasta Suomen Partiomuseota

Suomen Partiomuseo juhli 50 -vuotistaivaltaan lauantaina 3.3 Turun Tuomiokirkkoseurakunnan juhlasalissa juhlavasti.

Ennen päiväjuhlaa oli onnittelujen vastaanotto, jossa Kurkijoki-Säätiön puolesta Helena Sulavuori onnitteli juhliavaa museota luovuttamalla Kurkijoki – kuvat kertovat kirjan museon kokoelmaan. Kirjahan kertoo muutamalla kuvalla myös Kurkijoen partiotoiminnasta.

Paikalle oli saapunut n. 180 vierasta, jotka saivat kuulla Suomen Partiomuseon puheenjohtajan Yrjö Nenosen esittämän historiakatsauksen, ministeri

Christoffer Taxell'in mielenkiintoisen ja partiomaisen juhlapuheen, Piikkiön Tammi-partion esittämän hauskan näytelmäkuvaelman ja Suomen Partiolaisten puheenjohtajan Heidi Jokisen onnittelevuoroon.

Tilaisuus aloitettiin juhlavasti lippujen saapumisella ja Partiomarssilla. Musiikista huolehti Puhallinorkesteri SUMU, jonka keveän partiomainen musiikkiosuus kruunasi juhlan tilaisuuden.

Noin kaksituntisen juhlaohjelman jälkeen iloinen puheensorina vieraiden keskuudessa jatkui pitkään ja osa vieraista siirtyi vielä Suomen Partiomuseolle jat-

kamaan juhlapäivää.

Suomen Partiomuseo kerää myös luovutettujen alueiden partiohistoriaa ja alueiden partiohistoriaa ja puheenjohtaja Yrjö Nenonen toivookin, että ullakoiden kätöistä löytyvät partioon liittyvät paperit ja esineistö päätyisivät arvoiseensa museoon.

Yrjö Nenosen isoisan isä on syntynyt Kurkijoen Lapinlahdella, josta suku siirtyi myöhemmin muualle. Nenosen vanhemmat ovat syntyneet Pietarissa ja Viipurissa, joten Nenosen kiinnostuksen luovutetun alueen partiohistoriaan ymmärtää hyvin.

Veikko Hakulisen muisto elää Kurkijoella

Elena Lysenko vasemmassa reunassa

Viktor Pozern keskellä.

Marina Petrova kertoo, että Kurkijoella toimii Lahdenpohjan urheilukoulun johtajan Elena Lysenkovin ohjaama lasten hiihtoryhmä, joka osallistuu Lahdenpohjan piirin ja Karjalan tasa-

vallan kilpailuihin.

Kurkijoella Elena on järjestänyt viikonloppuisin ja talvilomalla hiihtotapahtumia yhdessä Karjalan tasavallan kansanedustajan Viktor Pozernin kanssa.

Kuvat ovat Laikkalanlahdelta 4.1.2010 Veikko Hakulisen muistoksi järjestetystä kilpailusta.

Tapio Nikkari

Kurkijokisia juttuja

Haapavaaran kukkivat niityt

Reissulla toistakymmentä vuotta sitten asuimme sittemmin palaneessa viihtyisässä majatalossa aivan Lopotin keskustan tuntumassa kauniin Laatokan lahden rannalla. Majatalossa oli oiva täyshoito.

Oli rattoisaa kiivetä läheisyydessä oleville kukkuloille, joilta avautuvista näkymistä saattoi "sielun silmin" nähdä miten ihanan kaunis ja vauras Laatokkaan

nojaava Lopotti oli ennen sotia ollut. Nythän se pahoin ränsistyneenä ei ollut edes varjo entisestään.

Kuljin Laatokkaan laskevaa Kurkijokea ylöspäin ja innostuin valokuvaamaan rinnakkain olevia ihanasti ränsistyneitä neljää venevajaa, jotka alkuperäisten kurkijokelaisten rakentamana edelleen palvelevat "uudisasukkaita" entisessä tehtävässään.

Joen toisella puolella lähes venevajoja vastapäätä on Lars Sonck'n suunnittelema arkkitehtonisesti tyylikäs talo. Sonck oli eräs arkkitehtuurin historiamme maineikkaimmista tekijöistä. Hänen pääteoksiaan ovat Tampereen tuomiokirkko, juuri 100 vuotta täyttävä Pörssitalo ja Suomen Hypoteekkiyhdistyksen pääkonttoriksi suunniteltu nykyinen Liikenne- ja viestintäministeriön hieno rakennus.

Matkasimme Yrjö-ukkini ja Eino serkkuni entisten kotitalojen läheisyyteen. Lähestyttäessä Haapavaaraa tie tuntui tutulta, melkein saattoi kuulla ukkini hevosen kulun ja teräsvahvisteisten karrnpyörien ratinan hiekkatiellä, joka nykyaapurin tieksi oli hyväkuntoinen, lähes kuopaton.

Lähiniityt ja pellot suorastaan pursuivat keskikesän kukkia. Erityisesti runsas-

kukintoiset ja pitkävartiset tervakukat lumosivat minut. Annoin kamerani laulaa niitä taltioidessani.

Kolhoosi oli vuosia sitten lopettanut, mutta pellot näyttivät kukkien paljoudesta päätellen viljavilta ja satoisilta. Miten kivettömiä ne olivatkaan kesämökkipaikkamme Kangasniemen "kivipeltoihin" verrattuna!

Vielä eivät pellot olleet vesakoituneita. Ajattelin, että jos olisin runsaan miespolven nuorempi vuokraisin Yrjö-ukkini entiset maat ja panisin rukiin heilimöimään näillä viljavilla vainioilla.

Kysyin Einonkin kantaa ja hän realistisena rakentaisi talon lähelle Lopottia Laatokan rantaan, "jos olis varmuus siitä ettei ryssät sitä poltaisi".

Toki vastoin monien mielipiteitä ottaisin ilolla Karjalan takaisin, jos se mahdollisuus tarjoutuisi ja kansallista yksituumaisuutta asiaan riittäisi. Toki historian pitkässä juoksussa tällaiset vääryydet pyrkivät korjautumaan. Olkoon tästä vain pari esimerkinä Viron vapautuminen ja Saksojen yhdistyminen!

*Paavo S. Vepsä
Espoo*

Salaojituskartat Kurkijoelta

Erkki Rantanen tuli Kurkijokelaisen toimitukseen kantaen sylisään ja salkussaan mielenkiintoisia karttoja. Salaojituskartat Kurkijoelta olivat päätyneet hänelle virolaisen yrittäjätuttavan kautta.

Neuvostoliiton aikana virolaiset olivat Kurkijoella ja monilla muillakin paikoilla tekemässä salaojituskarttoja.

- Tallinnassa toimi silloin Eesti maanparannusburo. Kun Neuvostoliitto hajosi, kartat jäivät heille, Erkki Rantanen kertoo.

- Kurkijoki oli salaojittajien tukikohtana, sieltä käsin he kävivät myös Äänisjärven takana salaojittamassa. Salaojitukset organisoi virolainen vesitalousinsinööri

Theo Aasa. Aasan mukana piirustukset kulkeutuivat Viroon, valottaa Rantanen piirustusten taustaa.

Rantanen ja Aasa tapasivat kun Tyrin kaupunki liitettiin yhteispohjoismaiseen ystävyyskaupunkiketjuun. Aasa toimi Tyrin kaupunginjohtajana. Siitä alkoi tuttavuus.

- Kysyin häneltä, tarvitsivatko he vanhoja karttoja. Sanoivat – Vie pois vain! Sain ison pahvilaatikollisen, kaikki mitä Kurkijoelta oli tehty, itsekin työnsä salaojituksen parissa tehnyt Erkki Rantanen toteaa.

- En ole itse karjalainen, mutta olen aina ollut kiinnostunut tuosta ryöstetystä

alueesta. Onhan minulla sentään anoppi viipurilainen, mies naurahtaa.

Kartat on tehty 1970-luvulta lähtien. Karttoja katsoessaan Rantanen ilmoittaa ammattilaisen näkemyksellä, että kartat ovat hyvin tehtyjä - Suomessa ei tehdä näin tarkasti.

Mukana on myös neuvostoliittolaisten vuonna 1976 tekemä kyläkartta, jossa näkyy suomalaisten sarkaojat. Sen pohjalta on tehty sala-

ojitussuunnitelmat.

Rantanen miettii, miten salaojituskarttoja voisi hyödyntää vanhojen kotipaikkojen löytämisessä. – Suhteuttamalla näitä uudempia salaojituskarttoja vanhoihin kyläkarttoihin, ne voisivat auttaa vanhojen suomalaistilojen löytämisessä, Rantanen pohtii.

Kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä:

Erkki Rantanen2@gmail.com tai 0400-233659

Yksityiskohta Alhon salaojituskartasta. Tarkkaan piirretystä kartasta näkyvät tarkasti korkeuskäyrät, joiden mukaan on helpompi paikantaa.

Kartan kulmasta löytyvät tiedot kertovat, että kartta on piirretty 1977.

Erkki Rantanen tutkii Alhon salaojituskarttaa.

DNA-tutkimuksen käyttö sukututkimuksessa

Perinnöllisyystieteeseen perustuva sukututkimus on tullut viime vuosina kirkonkirjoihin ja muihin arkistolähteisiin perustuvan sukututkimuksen rinnalle. Se on tullut nimenomaan rinnalle ja jatkeeksi, ei tilalle. Suomalaiset harrastajat ovat maailman kärkikolmikossa tämän uuden DNA -näytteeseen perustuvan menetelmän käyttöönotossa. Teemaa on käsitelty myös Hiitolan-Kurkijoen sukututkimuspiirissä. Tällä hetkellä 4-5 piirin vakituista kävijää on teettänyt itsestään DNA- tutkimuksen, ilmeisesti muutama muu tutkimus on tilauksessa. Tässä numerossa kuvataan DNA -sukututkimuksen perusteita. Seuraavassa numerossa kerrotaan, miten testi käytännössä tapahtuu ja mitä tietoa asiakas itselleen voi saada. Silloin pohditaan myös kurkijokelaisten geeniperimää ja kerrotaan kokemuksista kahden kurkijokelaisen esimerkin avulla.

Mitä DNA-sukututkimus on

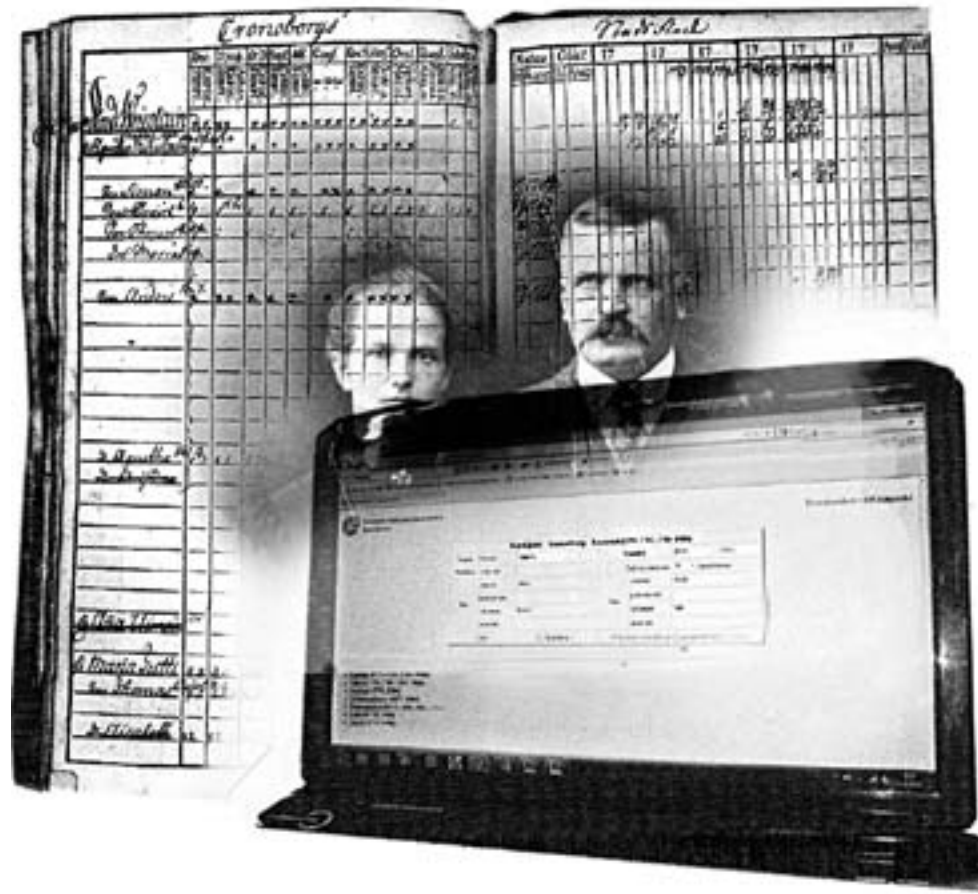
- DNA-sukututkimus on henkilön antamaan DNA-näytteeseen perustuvaa tutkimusta hänen sukujuuristaan, esivanhemmistaan ja sukulaisistaan.
- Meistä jokainen kantaa geeniperimässään tietoa vanhemmistaan ja esivanhemmistaan. Lapsi saa geeninsä aina biologisilta vanhemmiltaan, puoliksi kummaltakin. Heille ne ovat periytyneet heidän vanhemmiltaan, heille isovanhemmilta jne. On joi-takin geenejä, jotka *aina* periytyvät lapselle *vain* isältä tai *vain* äidiltä. Pojan isälinjalla nämä geenit johtavat sukupolvien läpi aina biologiseen "Aatamiin", äitilinjalla biologiseen "Eevaan". Tämä on DNA-sukututkimuksen peruskivi.

Aatami ja Eeva

Maailman nykyväestön juuret johtavat Afrikkaan.

Kaikkien nykyisin elävien miesten yhteinen esi-isä, biologinen "Aatami", eli noin Afrikassa noin 60.000 vuotta sitten. Kaikkien nykyisten yhteinen esiäiti, biologinen "Eeva" eli Afrikassa jo 120–160.000 vuotta sitten. Meidän kaikkien sukujuuret voidaan johtaa näihin ammoon eläneisiin ihmisiin, yhteen ainoaan mieheen ja yhteen ainoaan naiseen.

Kuten em. elinajankohdat kertovat, he eivät olleet pariskunta. Nykyihmiset eivät ole heidän yhteisten lapsiensa jälkeläisiä. He eivät myöskään olleet maapallon ainoat ihmiset. Mutta vain Eevan äitilinja (Eeva- tytär-tytär...) on jatkunut katkeamattomana nykypäivään asti. Vain Aatamin isälinja (Aatami-poika-poika-poika...) on jatkunut tähän päivään. Kenenkään muun samaan aikaan eläneen miehen tai naisen sukulinja ei ole säilynyt nykypäivään asti.

Naissukukunta on "vanhempi" kuin miessukukunta. Eevaan johtava äitilinja oli jo ainakin 60.000 vuotta vanha, kun kantaisä Aatami syntyi.

Geenimutaatiot kertovat sukuhaaroista

Tietyt geenit periytyvät siis muuttumattomina vain isältä tai vain äidiltä, sukupolvesta toiseen. Tähän perustuu, että kyetään seuraamaan henkilön suoraa isä-isä -linjaa tai äiti-äiti -linjaa kauas menneisyyteen.

Periytymisessä tapahtuu kuitenkin joskus virheitä. Ne ovat sukututkimukselle kullan arvoisia. Silloin geeni ei siirrykään täysin samanlaisena isältä tai äidiltä

lapselle, vaan siihen syntyy pieni rakennepoikkeama, "virhe". Tällaista poikkeamaa kutsutaan geenimutaatioksi. Sukututkimuksen tarpeisiin tutkittavat geenimutaatiot eivät liity sairauksiin.

Otetaan esimerkki: toinen perheen pojista perii Y-kromosominsa täydelleen sellaisena kuin se isällä on. Toisen pojan kohdalla Y-kromosomin kopioitumisessa isältä tapahtuu pieni virhe, mutaatio. Poika elää täysin tietämättömänä tästä suvun "perinnekromosomista" poikkeavasta Y-kromosomistaan.

Kun hän aikanaan siirtää Y-kromosominsa omalle pojalleen, muuntunut geeni jatkaa periytymistään siinä isälinjassa tuleville sukupolville. Samaan aikaan veli ja hänen poikansa siirtävät edelleen alkuperäistä, suvussa kauan perintönä kulkenutta Y-kromosomin geeniä.

On syntynyt "geenisukuhaara". DNA-sukututkimus tutkii isälinjojen osalta Y-kromosomin geenejä. Tiede tunnistaa kyseisen mutaation kantajat tuohon alkuperäiseen sukuun kuuluvaksi, siitä irronneeksi poikahaaraksi. Jos tämän sukuhaaran Y-kromosomi taas esim. 20 sukupolven (500 vuoden) kuluttua mutatoituu, siihen syntyy uusi tunnistettava alahaara. Tiedemiehet kykenevät myös päättämään, kuinka monta sukupolvea sitten sukuhaara on syntynyt.

Kahden toisilleen täysin tuntemattoman miehen (tai äitilinjalla tutkimuksessa naisen) DNA-näytteistä voidaan siis päätellä, että he kuuluvat saman esivanhemman jälkeläisiin ja kyetään antamaan ennuste siitä, kuinka läheisiä sukulaisia

he ovat. Tutkimuslaitos ilmoittaa nämä löytämänsä geenisukulaiset asiakkaalle. Se kertoo myös näkemyksensä siitä, kuinka monta sukupolvea sitten heidän yhteinen esi-isänsä on elänyt.

Ihmiskunnan klaanit (haploryhmät)

Varhaisessa esihistoriassa tapahtuneiden mutaatioiden perusteella koko ihmissuku voidaan jakaa sukuhaaroihin, klaneihin.

Afrikassa elänyt ihminen lähti asuinseuduiltaan liikkeelle noin 50.000 vuotta sitten.

Osa "Aatamin ja Eevan" jälkeläisistä jäi tietysti Afrikkaan ja jakaantui siellä sukuhaaroiksi. Nykyihminen tuli tietysti ensimmäiseksi Lähi-itään. Jo siellä asuttaessa syntyi "Aatamin ja Eevan" geeniperimään mutaatioita. Ne ovat sitten toimineet maapallon eri kolkkiin levinneen ihmissuvun klaanien tunnusmerkeinä.

Ihmiset vaelsivat vuosituhansien kuluessa eri reittejä. Kulkua ja aikataulua ohjasivat esim. maapallon ilmastovaihtelut. Euroopassa ihmisten reittejä ja vaellusaikatauluja ovat ohjanneet jääkausien aikaiset lämpötilan vaihtelut ja jäätikön reunan liikkeet.

Eri suuntiin liikkeessä olleiden ihmisten lapsien perimään syntyi aikojen kuluessa uusia mutaatioita. Lapsi sai jatkettavakseen isänsä (äitinsä) perimästä poikkeavan geenin. Näin syntyi vähitellen eri puolille maapalloa perimältään poikkeavia ihmisryhmiä, jotka nykytiedemies kuitenkin osaa kytkeä toisiinsa. Tiede kykenee seuraamaan

ja ajoittamaan ihmisryhmien reittejä, pitkäaikaisia asuinseutuja haaraantumisia kymmenien tuhansien vuosien ajalta.

Näitä "alkuperimästä" poikkeavia ryhmiä kutsutaan *haploryhmiksi tai klaaneiksi*. Meistä jokainen kuuluu johonkin haploryhmään ja sen täsmällisempään alaryhmään. Haploryhmille on annettu kirjaintunnukset (A, B, C, D...) Miehillä ja naisilla on omat haploryhmänsä. Naisten haploryhmien kulkureitit poikkeavat miesten kulkureiteistä.

Suomen väestön haploryhmät

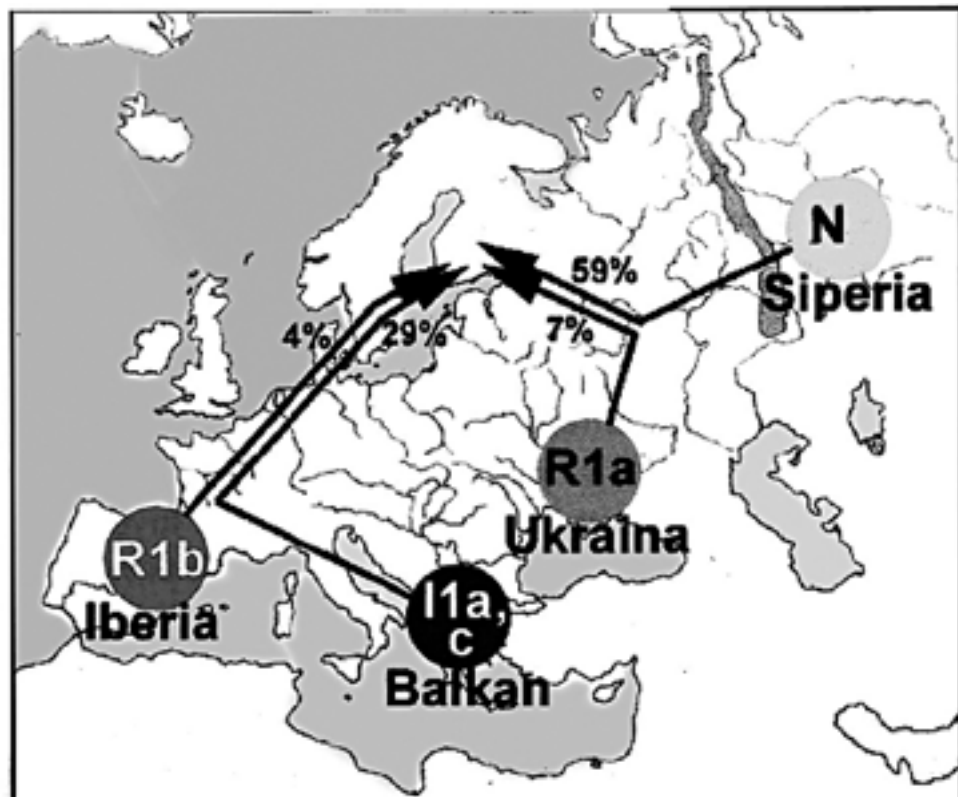
Miehet. Yli 98 % Suomen miehistä kuuluu johonkin neljästä Suomessa yleisimmästä miesklaanista. Ne ovat kirjaintunnuksiltaan N, I ja kaksi eri R-ryhmää. Yhteensä Suomen miesväestössä on kymmenkunnan haploryhmän edustajia, joista muut kuin em. neljä ovat Suomessa hyvin harvinaisia.

Noin 60 % miehistä kuuluu N-klaaniin ("Niilon poika"). Tämän haploryhmän edustajat tulivat Suomeen idän ja kaakon suunnalta. Heidän sanotaan olleen mammutinmetsästäjiä. Noin 29 % miehistä kuuluu haploryhmään I ("Iivarin pojat"). Nämä "viikinkisukuiset" peuranmetsästäjät ovat rantautuneet Suomeen länneestä. R-klaanin kaksi alaryhmää kattavat noin 10 % miesväestöstä. Niistä R1a on tulosuunnaltaan itäinen, R1b läntinen. 2/3 suomalaisista miehistä on tullut Suomeen idän suunnalta, 1/3 lännen suunnalta.

Itä-Suomessa N-klaanin edustus (71 % miehistä) on suurempi kuin Suomessa keskimäärin.

Läntisen I-klaanin osuus itä-Suomessa on 19 %. Länsi-Suomessa molempia päähaploryhmiä on yhtä paljon, noin 40 %. Maakunnittain tarkasteltuna Satakunnassa I-klaanin osuus on suurin (52 %). Itäisen N-klaanin miehiä siellä on 27 %. Ylältään Lounais-Suomessa on voimakas itäinen N-haploryhmän edustus. Sen nähdään olevan Virosta saapuneiden vaikutusta.

Naiset. Suomen naiset ovat selvästi "länsieurooppalaisempia" kuin miehet. Suurin naisten haploryhmä Suomessa on H ("Helenan tyttäret"). Siihen kuuluu 40 % Suomen nykyisestä naisväestöstä. H-klaani on ylivoimaisesti yleisin naisten haploryhmä myös koko Euroopassa (44 %). 22 % Suomen naisista kuuluu U-haploryhmään. Näitä "Ursulan tyttäriä" on Suomessa selvästi enemmän kuin Euroopassa keskimäärin. Tämän naisklaanin valta-alueita on Lappi ja pohjoiset alueet siitä itään. Saamelaisväestön naisista 53 % kuuluu U-ryhmään. Kolmanneksi yleisin naisten haploryhmä Suomessa on W (8 %), sitten V (6 %) ja J (5 %).

Suomalaisten miesten geneettisten haploryhmien osuudet sekä niiden lähtöalueet ja reitit, kun Pohjois-Eurooppa asutettiin uudelleen jääkauden jälkeen. Lähde: kalevi Wiik: Mistä suomalaiset ovat tulleet (2008)

Vaimoja tuotiin kaukaa

Miten on mahdollista, että valtaosa Suomen miesten esi-isistä on tullut Suomeen idästä, mutta valtaosa Suomen naisista kuuluu läntiseen haploryhmään? Täytyy muistaa Euroopan väestörakenne on kehittynyt 20–30 000 vuoden aikana. Seli-tyksenä miesten ja naisten lähtöpaikkojen erolle pide-tään miesten liikkuvuutta. Miehet ovat suunnanneet metsästy- ja tutkimusretkil-lään kauas länteen ja tuoneet sieltä vaimoja mukanaan asuinseudulleen. Tyttären myötä on näitä ”Helenan tyttäriä” sitten löytynyt jo lähempääkin N -miesten puolisoiksi. Näin naisten H-perimä on levinnyt, jat-kunut ja päätynyt aikoinaan Suomeen. I-haploryhmän miesten reitti Suomeen on ollut läntinen, joten näitä ”Helenan tyttäriä” ei ole niin kaukaa tarvinnut vai-moiksi hakea.

Haploryhmien alaryhmät

Kirjaimilla ristityille gee-nisukuhaaroille syntyi alar-yhmiä uusien mutaatioiden myötä. Näille alaryhmille on johdettu omia tunnuksi-aan. Suomen toiseksi yleisin miesten haployhmä I syntyi Balkanilla n. 25 000 vuotta sitten, jolloin jääpeitteen levinneisyys etelään oli maksimissaan. Kun ilmas-to lämpeni ja jään reuna vetäytyi pohjoiseen, ihmis-asutus seurasi perässä. Se haarautui vuosituhansien aikana alaryhmiksi, joilla on Euroopassa omat reit-tinsä ja valta-alueensa (ja geeniperimänsä). Suomen yleisin ”Iivarin poikien” alaryhmä on I1d3a. Poika, joka aikoinaan syntyessään sai tämän mutaation, syntyi todennäköisesti jo Suomen maaperällä.

Mitä DNA-sukututkimuksella voidaan selvittää

Esihistoria. DNA-näyte paljastaa, mihin haploryh-mään ja sen alaryhmään henkilö kuuluu. Silloin selviää varhaisten esivan-hempien reitti maailmalla. Vertailututkimuksissa löy-tyy geenisukulaisia isä- ja äitilinjalta. Tiedot heidän esi-isistään viitoittavat myös omien esivanhempien reittejä. Näin on mahdollis-ta, että saadaan tietoja omien esivanhempien vaiheista ennen perinteisen sukutut-kimuksen kattamaa aikaa ja jopa yhteys perinteisen sukututkimuksen kattaman ajan alkuun.

Sukulaisuudet. Kun henkilön DNA-näytteen perimää verrataan muihin testituloksiin, löytyy peri-mältään (lähes) yhteneviä henkilöitä, joiden täytyy olla samaa juurta ja sukua. Poikkeamat ”osumien” ja oman testituloksen välil-lä kertovat tiedemiehille, montako sukupolvea sitten yhteinen esi-isä tai esiäiti on elänyt. Kyseiset henkilöt

voivat sitten yhdessä lähteä selvittämään, löytyykö su-kulaisuudelle selitystä ja mitä se voi kertoa.

Sukulaisuuksia testi voi luonnollisesti löytää vain DNA-testin jo teettäneis-tä henkilöiden joukosta. Oleellista on, että testillä saa jatkuvaa palvelua. Ai-na, kun testin jälkeen jon-kun uuden testattavan näy-te ”osuu” testikannassa jo olevaan näytteeseen, uuden geenisukulaisen löytymise-sä ilmoitetaan aikaisemmille asiakkaille. DNA- sukutut-kimuksen harrastajan ”verk-ko” on siis testin tekemisen jälkeenkin koko ajan vedes-sä. Kun harrastus on vielä uusi, kiinnostus on vasta leviämässä ja kun geeniteknologia kehittyy vielä nopeasti, testanneilla on lupa odottaa tulevaisuudes-sa lisää ja tarkempia tietoja kuin tällä hetkellä on saanut.

Sukuseuroissa on virin-nyt kiinnostus DNA-tutki-mukseen. Eri sukuhaaroi-hin tai eri puolilla maata asuviin samannimisiin su-kuihin kohdistuva tutkimus kertoo varmistaa tai sulkee pois sukuhaarojen tai suku-jen kytkentöjä. Toki täytyy muistaa, että DNA -suku-tutkimus on lahjomaton. Se myös paljastaa - joskus epätoivotusti - että joku kirkonkirjoihin kirjattu tai perimätietoon perustunut tieto suvusta ei pidäkään paikkaansa. Geenit kun ei-vät lapselle voi tulla kuin biologisilta vanhemmilta.

Oletko kuuluisuuden sukua

Perinteisessäkin sukututki-muksessa joitakin kiinnos-taa ja elähdyttää, jos tutki-mus osoittaa sukulaisuuden kuuluisaan henkilöön tai sukuun. No, mikäs siinä. Kerrotaan, että joskus on into loppunut siihen, kun on löytynyt ”roisto, ryövä-ri tai kerjäläinen” suvusta. Miksi siihen harrastuksen lopettaisi?

DNA -sukututkimuksel-la saattaa hyvinkin löytyä kuuluisia - ainakin etäisiä - sukulaisuuksia.

Joidenkin hyvässä tai pahassa kuuluisuutta saa-neiden haploryhmiä on ol-lut julkisuudessa: Evanke-lista Luukas on äitilinjaltaan H - niin kuin meistä hyvin moni. Monarkkisuvuista prinssi Charles on isälinjal-taan R1b, samoin tsaari Ni-kolai II. Stalin oli G2, Abra-ham Lincoln R1b1. Hitlerin haploryhmäkin on selvinnyt (v. 2010). On ironista, että tietämän mukaan hänen perimässään oli varsin voi-makkaasti kahdenkin hänen inhoamansa ihmisryhmän vaikutteita.

(Yllä oleva kertoo siitä, että sukututkimukseen liit-täviä tuloksia saadaan myös kuoleman jälkeen tehtävissä DNA-tutkimuksissa).

Sukututkimusta palvelevat DNA-testit

Sukututkimusta palvelevia perustestejä on kolme:

- **Suoraa isälinjaa** (Y-DNA) voidaan tutkia mies-

henkilöiden DNA -näyt-teestä. Silloin tutkitaan Y-kromosomin geenejä. Se sukupuolikromosomi, joka on vain miehillä. Poikalap-si perii sen aina isältään. Naishenkilö ei voi omasta DNA-näytteestään saada tietoa isälinjastaan, mutta naisenkin isälinja on tutkit-tavissa miespuolisen suku-laisen, esim. veljen DNA-näytteestä.

- **Suoraa äitilinjaa** (mt-DNA) voidaan tutkia sekä miesten että naisten DNA-näytteestä. Silloin tutkitaan kaikissa soluissa esiintyvien mitokondrioiden DNA:ta (mtDNA). Nämä mitokond-riot periytyvät lapselle (se-kä pojille että tytöille) aina äidiltä. Kun äiti on saanut ne omalta äidiltään jne., voidaan seurata suoraa äiti-äitilinjaa periaatteessa aina ”Eeva” asti.

- **”Serkkuhaku”** (Fami-ly Finder) tutkii DNA-näyt-teen sisältämää kokonaispe-rimää. Niinpä testi tunnistaa sukulaisia muistakin suku-haaroista kuin suorista isä- ja äitilinjoiista. Vielä 4. ja 5. serkusten perimässä saattaa olla riittävästi yhteiseltä esivanhemmalta perityviä, täysin toisiinsa täsmäviä geenijaksoja serkkuuden toteamiseksi. Tuo serkus-ten yhteinen geeniperimä kuitenkin ”väljähtyy” no-peasti, kun mennään kau-kaisempaan serkkuuteen.

Ahti Kurri

Kurkijoen ”suurmies Presidentti L.K. Relander kaltaistensa seurassa. hakkapeliitta-lehti jul-kaisi oheisen kuvan 1928 N:o 25. Kuvan toimitti Teuvo Ahokas.

J. Jussilaisen talo, joka on saanut uusia asukkaita kaksi vuotta sitten.

Arvoituksellinen lappunen Jussilaisen talosta

Kurkijoen kotiseutukeskuk-sen johtaja Marina Petrova kirjoittaa perheen tekemästä löydöstä vanhasta suoma-laistalosta.

"Kirjassa ”Muistojemme Kurkojoki”, 1952 v., sivul-la 66 on kuva. J. Jussilainen talo Otsanlahdella. Talo säi-lyy. Nykyaikaisessa ajassa talossa asuu perhe. He tuli-vat Kurkijoelle 2 vuotta sit-ten. Remontin työssä perhe löysi paperin osa, tekstissä oli lause C Hilka C Hylin 13.3.1939. Perhe löydä tal-on omistajat tai heidän su-kulaisia."

Taloon muuttanut perhe haluaisi löytää talon omis-tajat tai heidän sukulaisiaan. Kyseessä on ilmeisesti

Jaakko Jussilaisen talo, No 34 Kylästä kylään kirjan kartassa sivulla 287. Olen ollut yhteydessä Pirkko ja Pekka Riikoseen. Riikosen talo lähellä, No 38. Pirkko sähköpostitti:

"Tämä talo oli aivan Pekan kotinaapuri Otsan-lahdella ja hän voi selvittää lisätietoa enoltaan. Sen ver-ran tiedämme jo, että Juhon poika Jaakko piti taloa evak-koon lähtiessä. Jaakolla oli kaksi sisarta Mari ja Iida. Mari naimisissa Kurkijoel-la ja Iida naimisissa jonkun sotaherran kanssa. Jaakko avioitui Eeva Häklin kanssa ja heillä yksi tytär Helmi..."

Jos tiedät Jussilaisen su-kulaisia tai kuka oli Hilka

Hylin tai vastaavan nimen omaava, voit ottaa yhteyttä

jutun toimittaneeseen Tapio Nikkariin tai toimitukseen.

Uusien asukkaiden remontin yhteydessä löytämä paperi, jossa näkyy teksti: C Hilka C Hylin. Kuka tietää, kenestä on kyse?

Koululaisia Juho Poutasella Elisenvaarassa vuonna 1942. Juhani oikealla päässään vaalea lippalakki, Maija 1. rivi 2. oikealta.

Nastolan Villähteen Haravakylän koululaisia lukuvuonna 1940-41. Juhani istuu portaan kivellä oikealla, Maija 1. rivissä 2. vasemmalta.

Opintie alkoi elokuun ensimmäisenä päivänä 1937 Elisenvaaran keskikylän alakansakoulun ensimmäisellä luokalla opettaja Mirjami Hirvosen opastuksella. Oli kaunis ja lämmin elokuu. Vaikka koulumatkaa oli 2,5 kilometriä, se kuljettiin jalkaisin. Ei sitä pidetty pahana matkana.

Runsaan kahden viikon koulussa käymisen jälkeen minua yli vuoden nuorempi Maija-siskoni ryhtyi vaatimaan, että hänenkin täytyy päästä kouluun. Kysyin opettajalta voisiko siskoni tulla kuunteluoppilaaksi. Pyyntö hyväksyttiin ja niin kävimme Maijan kanssa yhdessä samalla luokalla koko kouluaajan.

Syyslukukauden alettua v. 1939 siirryimme lähes samalla pihalla sijainneeseen ”yläkouluun” Aili Jussilan oppilaiksi. Lokakuun puolella ilmassa oli jotain koululaisille outoa levottomuutta ja aikuiset ihmiset puhuivat paljon sodan vaarasta.

Koulunkäynti loppui – Talvisota alkoi

Kyllä levottomuus tarttui meihin koululaisiinkin ja näimme itsekkin, kuinka Elisenvaaran rautatieasemalta kuljetettiin tykkejä ja erilaista sotakalustoa Lopottiin päin, kohti Laatokan rantoja. Sotilaspukuisia henkilöitä näkyi enemmän asemalla kaupoissa käydessä.

Lokakuun loppupuolella menimme yhtenä aamuna kouluun. Oppilaille ilmoitettiin, että opettaja Antti Jussila on joutunut sotilastehtäviin ja koulunkäynti päättyy tähän. Siihen päättyi myöskin sen vuoden syyslukukausi.

Alkoi Talvisota. Alkoi evakkomatka, erilaisten seikkailujen jälkeen päädyimme Lahden naapuripitäjään Nastolaan. Siellä Villähteen Haravakylän koulussa aloitimme syyslukukauden v. 1940 ja jatkoimme kevätlukukauden ja alun syyslukukautta 1941.

Jatkosota alkoi 25.6.1941 ja eteni niin, että talvisodan jälkeisessä välirauhassa menetettyjen alueiden asukkaat osaksi voivat vielä saman vuoden aikana palata takaisin entisiin koteihinsa, jos vain rakennukset olivat asuttavassa kunnossa.

Mutkainen opintie – meidän ikäluokan kiertokoulu?

”Kiertokoulua” Elisenvaarassa

Meidän, Mikko Miiikkulaisen perhe palasi Elisenvaaraan lokakuun loppupäivinä, vain vähäistä ennen talven tuloa. Paluun teki mahdolliseksi se, että kaikki rakennukset olivat ehjänä ja suurin piirtein asuttavassa kunnossa.

Syyslukukaudella 1941 ei takaisin vallatuilla alueilla ollut minkäänlaista koulueikä opetustoimintaa.

Vuoden 1942 alusta Elisenvaara alkoi toimia kansakoulu. Asemaseudulla Toivo Sikiön talon pirtissä alettiin pitää koulua eri luokille eri aikoina siten, että ensimmäinen kouluvuoro alkoi aamulla kello 8 ja päättyi kello 13.00 tai 14.00. Iltavuoro jatkoi siitä joko kello 17:ään tai 18:aan asti. Opettajana oli Laina Näykki.

Syyslukukausi 1942 toi sellaisen muutoksen, että 3. ja 4. luokan koulupaikaksi muuttui Huhtaniemen talon avara tupa Elisenvaaran keskikylällä. Näykin toimiessa edelleen opettajana.

Kevätlukukausi taas jatkui eri paikassa, edelleen samassa kylässä, nyt Juho Poutasen talossa, silloin eläkkeellä olleen J.A. Lehdon toimiessa opettajana.

Poutaseen päättyi kevätlukukaudella myöskin allekirjoittaneen varsinainen kansakoulu, mutta syyslukukaudella jatkettiin jatkokoulua Elisenvaaran asemaseudulla puuseppä Kallion uudessa talossa. Samoin jatkui jatkokoulun kevät 1944. Siihen päättyi myöskin allekirjoittaneiden oppivelvollisuus Elisenvaarassa. 19.9.1944 alkoi uusi evakkomatka.

Kansakoulun päästötodistuksen saimme Ylistaron Isonkylän kansakoulusta, jossa suoritimme jatkokoulun loppuun.

Juhani ja Maija
Miiikkulainen

Elisenvaaran keskikylän koululaisia lukuvuonna 1937-38. 1. Martti Hämäläinen, 2. Urpo Pöntinen, 3. Veikko Siltanen, 4. Pentti Lakkonen, 5. Martti Huikko, 6. Eevi Vento, 7. Aira Ijäs, 8. Aune Karjalainen, 9. Aira Ijäs = 7 ?, 10. ?, 11. Erkki Kainulainen, 12. Elvi Miiikkulainen, 13. Pauli Valtonen, 14. Anni Vento, 15. Kaisa Kokkonen, 16. Bertta Jumppanen, 17. Irja Kononoff, 18. ?, 19. Salme Mustonen, 20. Erkki Havukainen, 21. Antero Sikiö, 22. ?, 23. Maija Kallio, 24. Eero Toiviainen, 25. ?, 26. Helvi ?, 27. ? Kesseli, 28. Maija Miiikkulainen, 29. ?, 30. Pauli Siltanen, 31. Martti Lainio, 32. ?, 33. ?, 34. Unto Tiippa, 35. ?, 36. Juhani Miiikkulainen, 37. ?, 38. Opettaja Mirjam Hirvonen

Poutasen vanha isäntä oli todennut: ”Ku kynnyksetkin kulluu, ku koululaiset ravvaa.” Tässä Poutasen talossa toimi jatkosodan aikana koulu, jossa Juhani ja Maija Miiikkulainen kävivät. Kuva vuodelta 1943. Kuva: Antti Miiikkulainen

Poutasen talo 24.-27.5.1991. Takana näkyy Kiiskin talo. Nykyään taloa ei enää ole. Kuvattu heinäpellon kalliolta. Kuva: Elvi Miiikkulainen.

Venäläisen kulttuurin ilta Elisenvaaran koululla

Elisenvaaran koulun venäjän kieltä opiskelevat oppilaat tekevät huhtikuun lopulla matkan Kurkijoelle. Viime vuonna Kurkijoelta oli oppilasryhmä tutustumassa Pöytyällä, ja nyt on vastavierailun aika.

Oppilaiden matkakassan kartuttamiseksi Elisenvaaran koulu, Suomi-Venäjä-Seuran Loimaan osasto ja Kurkijoki-säätiö järjestävät ke 11.4. klo 18 Elisenvaaran koululla venäläisen kulttuurin illan. Illan aikana on luvassa tietoisuutta Venäjästä, yhteislaulua ja muuta pientä ohjelmaa. Venäjä-Seuran Loimaan osaston aktiiviset maahanmuuttajarovat Liidia Nironen ja Margarita Golubkova valmistavat venäläisiä herkkuja, joita

maistellaan illan aikana. Myös arpajaiset ovat tiedossa. Kaikki illan aikana kerätyt varat menevät suoraan oppilaiden matkatilille.

Suomi-Venäjä-Seuran Loimaan osaston jäsenalue on vuosien mittaan laajentunut, kun osastoon on liitetty naapuriosastoja. Metsämaan osaston jälkeen osastoon ovat liittyneet Virtaan, Pöytyän, Auran ja tämän vuoden alusta Mellilän osasto. Loimaan osasto järjestää kaikille avoimia tapahtumia, tilaisuuksia ja matkoja niin kotimaassa kuin Venäjällekin. Heinäkuussa mm. on suunnitteilla matka Pietariin ja Inkerinmaalle. Loimaan osastoon kuuluu runsaat 120 jäsentä.

Viime vuoden toukokuussa Elisenvaaran koululaisia kahden opettajansa kanssa vieraili Pöytällä.

60 Kurkijokelainen VUOTTA SITTEN...

300 vuoden takaa:

Lasi-ikkunoita Kurkijoen kaupungissa

Kurkijoen Lopotista oli 1600-luvun puolivälissä tullut kaupunki, jossa oli kauppa kaupan vieressä. Kauppiaitten eli ”porvarien” talot kilpailivat toistensa kanssa komeudessaan lasiikkunoineen.

Porvarit olivat elinkeinollaan tulleet äveriäiksi, sillä kauppasuhteita oli laajalla alueella. Aina Savosta saakka saapui maalaisia tuotteineen, jotka sitten vaihdettiin porvarien tuottamiin ulkolaisiin tavaroihin. Varsinkin suola ja kankaat olivat tärkeitä tuontitavaroita.

Useat porvarien vaimot keittivät paloviinaa ja valmistivat olutta. Varsinkin juhla- ja käärijäaikoina ne olivat kysyttyjä. Juhlissa oli tietysti pääasiana kirkossa-

käynti, josta seurakuntien arvovaltaa nauttivat isännät pitäjän kulmakunnilta pitivät tarkkaa kirjanpitoa, ja milloin laiminlyöntiä ilmeni, syylliset armotta vedettiin kääriin, jossa heidät tuomittiin sakkoihin.

Vaikka isäntäväelle olikin tuon velvollisuuden täyttäminen tärkeä asia, saattoi käydä niinkin, että kun tultiin pitäjän perukoilta ”yökuntiin” kaupunkiin, tuli illan ja yön kuluessa juhlistua niin oluen ja paloviinan ääressä, että kirkossakäynti unohtui, ja humalapäissään tuli tehtyä tekoja, joita sitten hovilla jouduttiin käärijävuossa selvittämään....

Kurkijokelainen N:o 13 – 1952 lauantaina maaliskuun 29. p:nä.

I Kiviniemi-Kurkijoki

to-su 24.-27.5.

teemana: sotahistoria, oppaana evl evp Aimo Kiukas, - aiheina mm. Äyräpään, Kiviniemen ja Taipaleen taistelut, Käkisalmen valtaus, taistelut Kurkijoen suunnassa, Elisenvaaran pommitus, Viipurin menetyt

Alustava matkaohjelma:

torstai: Loimaa-Helsinki-Rajahovi- Viipuri, yöpyminen Kiviniemessä

perjantai: Kiviniemi-Käkisalmi- Kurkijoki

lauantai: kiertojelu Kurkijoella

sunnuntai: Kurkijoki-Viipuri-Vaalimaa-Helsinki-Loimaa

Majoitus: 1. yö Kiviniemessä, 2 yötä Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa ”Mihailin hotellissa” 2-4 hengen huoneissa ja tarvittaessa kotimajoituksessa

Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan / päivä, paitsi sunnuntaina.

Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut.

350 € sisältäen matkaohjelman ja ruokailut + tarvittaessa ryhmäviisumi **63 €**

VIELÄ EHDIT, ILMOITTAUDU 29.3. MENNESSÄ

II Valamon luostari-Kurkijoki

ke-su 6.-10.6.

Alustava matkaohjelma:

keskiviikko: Loimaa-Helsinki-Värtsilä-Sortavala, yöpyminen Valamossa

torstai: Valamon luostari- Kurkijoki

perjantai: kiertojelu Kurkijoella

lauantai: kotiseutumatkien päivä

sunnuntai: Kurkijoki-Viipuri

Majoitus: 1 yö Valamossa, 3 yötä Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa ”Mihailin hotellissa” 2-4 hengen huoneissa ja tarvittaessa kotimajoituksessa

Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan / päivä, paitsi sunnuntaina.

Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut

450 € sisältäen matkaohjelman ja ruokailut + tarvittaessa ryhmäviisumi **64 €**

3 PAIKKAA VAPAANA

III Kurkijoki

to-su 16.-19.8.

Alustava matkaohjelma:

torstai: Loimaa-Helsinki-Rajahovi-Viipuri-Käkisalmi-Kurkijoki

perjantai: kiertojelu Kurkijoella

lauantai: kotiseutumatkien päivä

sunnuntai: Kurkijoki-Käkisalmi-Viipuri-Helsinki-Loimaa

Majoitus: Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa ”Mihailin hotellissa” 2-4 hengen huoneissa ja tarvittaessa kotimajoituksessa

Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan / päivä, paitsi sunnuntaina.

Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut

290 € sisältäen matkaohjelman ja ruokailut + tarvittaessa ryhmäviisumi **63 €**

Viisumihankintaa varten pitää täyttää viisuminanomuskaavake ja liittää mukaan 1 kpl passikuvia sekä kopio voimassaolevan passin kuvasivusta. Passin tulee olla voimassa vähintään 6 kk matkan jälkeen.

Viisumianomuskaavakkeen voi tilata toimituksesta puhelimitse tai poimia mm. Neva Toursin sivuilta: www.turunnevatours.fi

Ilmoittautumiset KURKIJOKELAISEN TOIMITUKSEEN, matka I 23.3. mennessä, matka II 10.4. mennessä, matka III 12.6. mennessä.

Ilmoittautumisia otetaan vastaan tiistaisin ja torstaisin klo 9-14, puh., **050-521 3336**

Ilmoittautuneille postitetaan tarkempi matkaohjelma ennen matkan alkua.

Muutokset alustavaan ohjelmaan mahdollisia.

Vastuullinen matkanjärjestäjä:

Turun NEVA TOURS OY

Escon puumerkki

Kurkijoki-pöytästandaari

Kurkijoki-pöytästandaari on näyttävä koriste-esine jokaiseen Kurkijoki-taustaiseen kotitalouteen.

Vielä muutamia jäljellä!

Hinta 35 €

Nouda tai tilaa
Kurkijokelaisen toimituksesta:
Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. 050-521 3336
toimitus@kurkijoki.fi

Asianajaja

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN
Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppakatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY
asianajaja, varatuomari
Jari Heikman
varatuomari
Rickard Grönqvist
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Murteella

Vastaukset
1. löysä
2. häkä
3. hajotti
4. esim. lapsi pyörii jaloissa, toimeton
5. kalanperkeet
6. kiukuttelloo
7. kunhan on tekevinään, sotkee
8. pahalainen, pahas sentään
9. tyhmä teko
10. esim. hevoskauppias myy, vaihtaa

Murresanat koonnut Anja Valoaho

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA
LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain 44 eur. Tilattuna n. 1,80 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

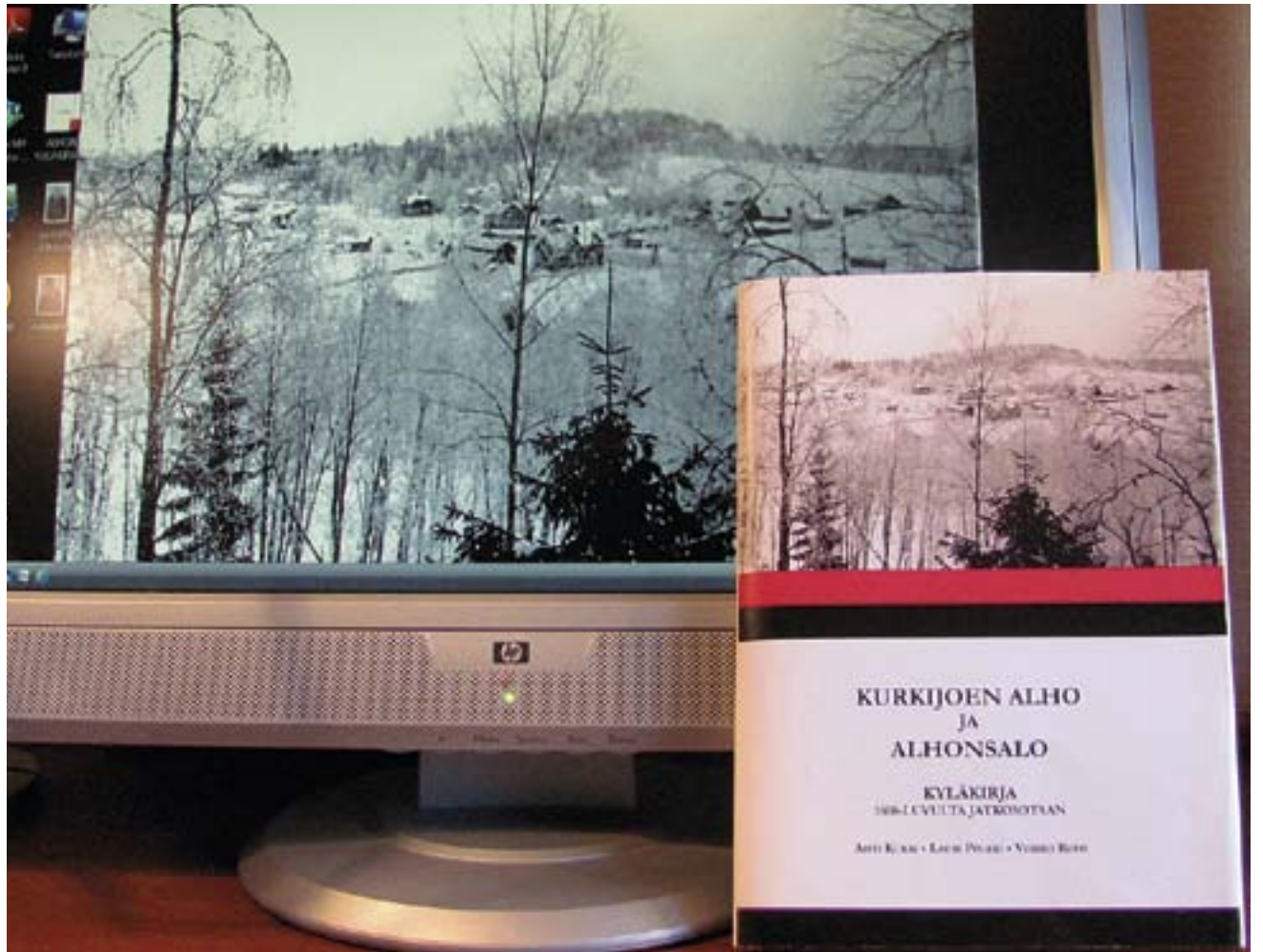
Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuussa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijoki.fi tai kurkijokelainen1@gmail.com

Kirja sopeutuu kansityylillään Kurkijoen historiateosten joukkoon.

Alhon kyläkirja valmistui

Kurkijoen historiateosten sarja on saanut jatkoa kylätasolla. Tämän viikon tiistaina tuli painosta uunituore 358-sivuinen Alhon ja Alhonsalon kyläkirja. Se on ensimmäinen tämän kokoluokan kyläkirja Kurkijoelta.

Kirja kuvaa Alhon kehitystä varsinaisesti 1600-luvulta alkaen, jolloin varhaisimmat aikakirjoihin kirjatut asukkaat ovat ilmaantuneet ”alhoiseen” maisemaan. Esihistorialliseen aikaankin on yritetty tunkeutua, mutta jouduttu toteamaan, että Alhon varhaisin historia on edelleen tukevasti piilossa Kurkijoen maaperässä.

Alhon historiaa on kuvattu osana Karjalan ja Kurkijoen historiakulkua ja tapahtumia. Monet historian vaikeat ajat on koettu samalla tavalla kuin ympärillä, joskus Alhossa jopa rankempina ja vaikeampina.

Sodat ja kahinat ovat edestakaisin aaltoillen tal-

lanneet Alhoa jalkoihinsa. Uskonnolliset ristiriidat, väestöpaot ja piiloutuminen erämaiden piilopirtteihin ovat tyhjentäneet pienen kylän lähes kokonaan vuosikymmeniksi. Vallanpitäjien vaihtumiset lahjoitusmaiden ovien yhtäläillä sortaneet talonpoikien oikeuksia omiin maihinsa ja omaan elämään. Mutta ”murheenkin alhosta” noustiin.

”...”murheenkin alhosta” noustiin.

Kirja kuvaa monipuolisesti ihmisten elämän ja olosuhteiden kehittymistä erityisesti lahjoitusmaiden jaon jälkeiseltä ajalta. Monipuolisten arkistolähteiden lisäksi on valaistusta oloihin ja tapahtumiin saatu lukuisista aikalaisten lehtiartikkeleista, muisteluksista ja tarinoista. Historialliseen juonteeseen, toimeentulon moniin keinoihin ja mahdollisuuksiin, kyläläisten väli-

siin suhteisiin, rientoihin ja harrastuksiin on niillä saatu elävyyttä.

Valokuvat ja kartat kertovat eri yhteyksiin sovitettuna ne ”tuhat muuta sanaa”, jotka kuvauksiin ilman niitä tarvittaisiin. Alhon historia oli ennen sotia kasvanut hyvin elämäntäyteiseksi.

Kirjaan on liitetty laaja talojen historiaosa. Alhon ja Salokylän kaikille taloille ja tiloille on pyritty antamaan tiiviissä muodossa historiallinen elämä.

Talokohtaisesti kuvataan asukasperheet sukutaustoineen. Samoin kerrotaan tilojen ja talojen synnystä, omistajien vaihdoksista ja muista tila- ja talokohtaisista asioista. Sukuhistoriat kytkevät Alhon kiinteästi Kurkijoen muihin kyliin ja johdattelevat juuria niin lähipitäjiin kuin kauemmas. Suku- ja tilahistoria on ennen muuta tarkoitettu virittämään ja helpottamaan sukukohtaisia selvityksiä,

missä muodossa niitä sitten tehdäänkin. Kaikki käytettäväksi saadut talojen valokuvat on sijoitettu talohistoriaan.

Kyläkirjaan ei ole tila- ja tasapuolisuussyistä juurikaan voitu sijoittaa henkilö-, perhe-, suku- ja ryhmäkuvia, vaikka niitä olisi ollut käytettävissä melkoinen määrä. Sopiva paikka niille olisi sukuselvitys.

Kirjan tekijät ovat tavattavissa lehden toimituksessa perjantaina 23.3.2012 noin klo 13-15. Osa Mellilän ja Loimaan alueen ennakkotilauksista pyritään toimittamaan jo saman päivän aikana suorana jakeluna tilaajille. Postitukset ennakkotilaaajille käynnistyvät välittömästi. Kirjan voi myöhemmin ostaa lehden toimituksesta tai tilata te-
kijöiltä.

Lauri Pölkki

Kurkijokelaista historiaa tarjoushintaan

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimitusta

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. 050-521 3336
toimitus@kurkijoki.fi

KURKIJOKI
KUVAT KERTOVAT

5 €

KURKIJOKI
SODASTA
EVAKKOON 5 €